

Հավելված 1

Արդարադատության ակադեմիայի
կառավարման խորհրդի 01.10.2025 թվականի
ԿԽ-007/25 որոշման

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

ԱՊՕՐԻՆԻ ԾԱԳՈՒՄ ՈՒՆԵՑՈՂ ԳՈՒՅՔԻ ԲՈՒՆԱԳԱՆՁՄԱՆՆ ՈՒՂՂՎԱԾ ԳՈՐԾԱՌՈՒՅԹՆԵՐ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ԴԱՏԱԽԱՁՆԵՐԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ 2025 ԹՎԱԿԱՆԻ ՑՈՒՑԱԿՈՒՄ ԸՆԴԳՐԿՎԱԾ ԱՆՁԱՆՑ 2-ՐԴ ԽՄԲԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Ուսուցման սույն ծրագիրը (այսուհետ՝ Ծրագիր) ներառում է «Դատախազության մասին» ՀՀ օրենքի 38.1-րդ հոդվածով սահմանված կարգով ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձմանն ուղղված գործառույթներ իրականացնող դատախազների թեկնածությունների 2025 թվականի ցուցակում ընդգրկված անձանց (այսուհետ՝ Ունկնդիրներ) կրթական չափորոշիչները, ուսուցման ձևը, ուսումնառության ժամաքանակը և ժամկետները, ինչպես նաև դասավանդվող առարկայական կուրսերի համառոտ նկարագրերը:
2. Ծրագիրը մշակվել է Արդարադատության ակադեմիայի (այսուհետ՝ Ակադեմիա) կողմից՝ «Արդարադատության ակադեմիայի մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 19-րդ հոդվածի պահանջներին համապատասխան՝ ՀՀ գլխավոր դատախազի 22.09.2025 թվականի թիվ 398-Ա հրամանի և ՀՀ գլխավոր դատախազի տեղակալի 23.09.2025 թվականի թիվ 02/06.4/21400-25 գրության հիման վրա:
3. Ծրագիրը նպատակաուղղված է Ունկնդիրների՝ ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման հարցերով զբաղվող դատախազի պաշտոնում գործելու համար անհրաժեշտ կարողությունների, հմտությունների ձևավորմանը, մասնագիտական գիտելիքների ծավալի ընդլայնմանը:
4. Մասնագիտական պատրաստման գործընթացը վերաբերում է քաղաքացիական իրավունքի և քաղաքացիական դատավարության տեսական և գործնական հարցերին, «Ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման մասին» ՀՀ օրենքի կիրառման առանձնահատկություններին, ակտիվների, այդ թվում թվային և կրիպտոակտիվների, վերականգնման միջազգային փորձին և այդ ոլորտում համագործակցությանը: Ուսուցման գործընթացը նպատակաուղղված է ապօրինի ծագում ունեցող գույքի վերաբերյալ ուսումնասիրություն սկսելու հիմքերի և կարգի, գաղտնի տեղեկությունների մշակման, ապօրինի ակտիվների ստեղծման ընթացակարգի, ուսումնասիրության արդյունքների ամփոփման և եզրակացություն կազմելու, հաշտության համաձայնության, հաշվապահական հիմունքների, ինչպես նաև այս ոլորտում միջազգային իրավական ակտերի, միջազգային համագործակցության, ակտիվների վերականգնման միջազգային և ներպետական կառուցակարգերի, ակտիվների հետախուզման և ֆինանսական վերլուծությունների վերաբերյալ Ունկնդիրների գիտելիքների ընդլայնմանն ու գործնական հմտությունների ձևավորմանը:

5. Ծրագիրն իրականացվում է առկա ուսուցման ձևով՝ լսարանային ուսուցման և փորձաշրջանի եղանակներով:
6. Ուսուցումն իրականացվում է դասախոսությունների, սեմինար և գործնական պարապմունքների, ինչպես նաև Ունկնդիրների ինքնակրթությունը խրախուսող կրթական արդի եղանակների կիրառման միջոցով:
7. Փորձաշրջանը կազմակերպվում է անհատական ծրագրին համապատասխան, որում ընդգրկվում են փորձաշրջանի ընթացքում պարտադիր կատարման ենթակա առաջադրանքներ՝ ըստ Ծրագրով նախատեսված ուղղությունների: Փորձաշրջանի մեկ օրվա տևողությունը 10 ակադեմիական ժամ է: Փորձաշրջանի ընդհանուր ժամաքանակը սահմանվում է 40 ակադեմիական ժամ: Փորձաշրջանի ավարտին Ունկնդիրը գնահատվում է դրական կամ բացասական:
8. Ուսումնառության ընդհանուր ժամաքանակը Ունկնդիրների համար սահմանվում է 122 ակադեմիական ժամ:
9. Ուսումնառության տևողությունը սահմանվում է 4 (չորս) շաբաթ և 2 (երկու) օր (2025 թվականի հոկտեմբերի 8-ից նոյեմբերի 7-ը)՝ ներառյալ 4 (չորս) օր տևողությամբ փորձաշրջանը (2025 թվականի հոկտեմբերի 27-ից հոկտեմբերի 30-ը):

II. ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՅԻՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔ

Տևողությունը	Դասընթացների ժամաքանակ	Քննաշրջանի ժամաքանակ	Փորձաշրջանի ժամաքանակ	Ընդհանուր ժամաքանակ
Հոկտեմբերի 8-ից Նոյեմբերի 7-ը	3 շաբաթ 80 ժամ (դասընթաց) (հոկտեմբերի 8-ից հոկտեմբերի 24-ը)	2 ժամ (1 քննություն) նոյեմբերի 7	4 օր 40 ժամ (փորձաշրջան) (հոկտեմբերի 27-ից հոկտեմբերի 30-ը)	122 ժամ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	80 ժամ	2 ժամ	40 ժամ	122 ժամ

III. ԴԱՍԱՎԱՆԴՎՈՂ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐԻ (ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ) ՑԱՆԿ

№	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
1.	P-C-AC-001-25	Քաղաքացիական իրավունքի և քաղաքացիական դատավարության արդի հարցեր	40
2.	P-C-AC-002-25	«Ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման մասին» օրենքի կիրառման առանձնահատկությունները, ակտիվների (թվային, այդ թվում՝ կրիպտոակտիվների) վերականգնման միջազգային փորձը և այդ ոլորտում համագործակցությունը	40

**IV. ԴԱՍԱՎԱՆԴՎՈՂ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐԻ (ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ)
ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ**

1. P-C-AC-001-25 Քաղաքացիական իրավունքի և քաղաքացիական դատավարության արդի հարցեր

Դասընթացը պայմանավորված է օրենսդրական զարգացման արդյունքում քաղաքացիաիրավական ոլորտում ներդրված ինստիտուտների, փոփոխության ենթարկված դրույթների, դրանց կիրառման վերաբերյալ իրավաբանական գրականության մեջ առկա մոտեցումների, քաղաքացիական իրավունքի այլ նորմերի կիրառման առանձնահատկությունների, դրա արդյունքում բացահայտված խնդրահարույց և վիճելի հարցերի, ինչպես նաև քաղաքացիական դատավարության կատարելագործման ուղղությամբ իրականացված բարեփոխումների արդյունքում օրենսգրքում ներդրված ինստիտուտների, ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման վարույթի ուսումնասիրության, ՄԻԵԴ, ՀՀ Սահմանադրական դատարանի, ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի ակտերում արտահայտված իրավական դիրքորոշումների ներկայացման, դրանց վերաբերյալ ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձմանն ուղղված գործառույթներ իրականացնող դատախազների թեկնածությունների ցուցակում ընդգրկված անձանց տեսական ու գործնական գիտելիքների ու հմտությունների փոխանցման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է՝

- քաղաքացիական իրավունքի սուբյեկտները և օբյեկտները,
- սեփականության իրավունքը և այլ գույքային իրավունքները, մասնավորապես՝
 - սեփականության իրավունքի տեսակները, սեփականության իրավունքի ծագման, փոփոխման և դադարման առանձնահատկությունները,
 - գույքն ուրիշի ապօրինի տիրապետումից հետ պահանջելու և բարեխիղճ ձեռքբերողի իրավական կարգավիճակի առանձնահատկությունները,
 - ուրիշի գույքից սահմանափակ օգտվելու իրավունքները,
 - ապահովված իրավունքը և այլն.
- գործարքները, մասնավորապես՝
 - գործարքի տեսակները, քաղաքացիաիրավական գործարքների վավերության պայմանները,
- պայմանագրերը,
- իրավաբանական անձանց տեսակներն ու առանձնահատկությունները, մասնավորապես՝
 - կորպորացիաներ և իրավաբանական այլ անձինք,
 - բիզնես գործունեության ձևերը և դրանց իրավական բնութագիրը,
 - ռիսկեր՝ կապված բիզնես գործունեության հետ,
 - իրավաբանական անձանց միջոցով հնարավոր ակտիվների շրջանառության ապօրինի սխեմաներ,
 - ներդրումների իրականացման եղանակներ,
 - ֆինանսական ակտիվների հոսքեր, եղանակներ և վերահսկման հնարավորություններ,
 - իրական շահառուների նույնականացման խնդիրներ,
 - իրավական մեխանիզմներ՝ փողերի լվացման դեմ պայքարի համատեքստում,
 - իրավաբանական անձանց հարկային պարտավորությունների ձևավորումը,
 - հարկերից խուսափելու հիմնական սխեմաները,
 - տվյալների համադրություն՝ ֆինանսական հոսքերի և հարկային հաշվետվությունների միջև,
- պարտավորական իրավունքի արդի հարցերը, մասնավորապես՝

- քաղաքացիաիրավական պատասխանատվության առանձնահատկությունները պարտավորական իրավունքի ինստիտուտում (տույժի և տոկոսների կիրառման կարգի առանձնահատկությունները),
- վնաս պատճառելու և անհիմն հարստացման հետևանքով ծագած պարտավորությունները,
- ոչ նյութական վնասի հատուցման կարգը և պայմանները
- միջազգային մասնավոր իրավունքի արդի հարցերը, մասնավորապես՝
 - կոլիզիոն նորմերի կիրառման առանձնահատկությունները,
 - սեփականության իրավունքի կոլիզիոն կարգավորումը,
 - պայմանագրային հարաբերությունների միջազգային մասնավոր-իրավական կարգավորման առանձնահատկությունները.
- արժեթղթերի իրավական կարգավորման առանձնահատկությունները,
- քաղաքացիական դատավարության սկզբունքները, փուլերը, կողմերը,
- հայցի հարուցումը, ապացույց պահանջելը, ապացույցի ապահովումը,
- քաղաքացիական գործը դատաքննության նախապատրաստելու արդի հարցերը,
- ապացուցումը,
- ապացույցների ապահովումը,
- ապացույցների պարտականության բաշխումը,
- դատաքննության հիմնահարցերը,
- հայցի ապահովման, նախնական ապահովման կիրառման առանձնահատկությունները,
- նախնական դատական նիստի և դատաքննության առանձնահատկությունները,
- օտարերկրյա դատական ակտերը ճանաչելու և կատարման թույլատրելու առանձնահատկությունները,
- վճռաբեկ և վերաքննիչ դատարաններում վարույթների առանձնահատկությունները,
- քաղաքացիական գործերով իրավական օգնության առանձնահատկությունները,
- դատավարության նորմերի կիրառման հետ կապված այլ հիմնահարցեր,
- դատավարական փաստաթղթերի կազմման հմտություններ:

Գնահատումն իրականացվում է բանավոր եղանակով՝ P-C-AC-002-25 դասընթացի հետ համատեղ:

2. P-C-AC-002-25. «Ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման մասին» օրենքի կիրառման առանձնահատկությունները, ակտիվների վերականգնման միջազգային փորձը և այդ ոլորտում համագործակցությունը

Դասընթացը պայմանավորված է ապօրինի ծագում ունեցող գույքի վերաբերյալ ուսումնասիրություն սկսելու հիմքերի և կարգի, գաղտնի տեղեկությունների մշակման, ապօրինի ակտիվների սառեցման ընթացակարգի, ուսումնասիրության արդյունքների ամփոփման և եզրակացություն կազմելու, հաշտության համաձայնության, հաշվապահության հիմունքների, ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման ոլորտում ակտիվների հետախուզման և ֆինանսական վերլուծությունների, ակտիվների վերականգնման միջազգային և ներպետական կառուցակարգերի, միջազգային համագործակցության վերաբերյալ գիտելիքներ հաղորդելու, ինչպես նաև դրանք գործնականում կիրառելու կարողությունների ձևավորման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է հետևյալ թեմաները՝

- ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման վարույթի առանձնահատկությունները,
- օտարերկրյա փորձի ուսումնասիրությունը,

- փողերի լվացման հանցակազմի որակման և գործերի քննության առանձնահատկությունները,
- հաշվապահական հաշվառման և աուդիտորական գործունեության հիմնահարցերը,
- գույքի հետախուզում և ֆինանսական վերլուծություններ,
- էլեկտրոնային բազաներից օգտվելու հմտություններ,
- վարույթային փաստաթղթեր կազմելու հմտություններ,
- ակտիվների վերականգնմանն առնչվող միջազգային իրավական փաստաթղթերը,
- ակտիվների վերականգնման ոլորտում միջազգային համագործակցության գործիքակազմը,
- ակտիվների, այդ թվում՝ թվային և կրիպտոակտիվների, վերականգնման ներպետական մոդելներն ու փորձը, Գնահատումն իրականացվում է բանավոր եղանակով՝ P-C-AC-001-25 դասընթացի հետ համատեղ:

Նիսպրը նախագահող՝

Լ. Գրիգորյան